

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/49/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010400
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Krč-Šebera
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120010400.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Mariána Dunčka na neverejnom zasadnutí dňa 17. júna 2020 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín podanú proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 20. mája 2020, sp.zn.1Pp/67/2020, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa sťažnosť prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 20. mája 2020, sp.zn.1Pp/67/2020 podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodol, že odsúdený H. T. (ďalej len „odsúdený“) sa podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp.zn.15T/109/2019 zo dňa 23.12.2019. Zároveň okresný súd podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov, nariadil nad odsúdeným probačný dohľad po dobu 12 mesiacov a s odkazom na § 51 ods. 4 písm. k/ Tr. zák. ustanovil povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

Uvedené uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátor“) ihneď po jeho vyhlásení voči nemu na verejnom zasadnutí zhlásil sťažnosť. Prokurátor v písomných dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom vyplýva, že odsúdený preukazuje iba čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený. Riziko sociálneho správania bolo u odsúdeného hodnotené ako vysoké a resocializačná prognóza ako nepriaznivá. Rizikovými faktormi u odsúdeného sú najmä opakované páchanie trestnej činnosti, voči ktorej sa vyjadruje iba čiastočne kriticky, nízka úroveň vzdelania a finančné problémy. V závere riaditeľ konštatuje, že odsúdený iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmienene prepustenie a jeho prepustenie neodporučil. Prokurátor je toho názoru, že prvostupňový súd nedostatočne vyhodnotil rizikové faktory odsúdeného a neprihliadol na hodnotenie ústavu ani na trestnú minulosť odsúdeného. V prípade podmienene prepustenia by nebol naplnený účel trestu a to zabrániť odsúdenému v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Zo zmyslu inštitútu podmienene prepustenia vyplýva, že podmienene prepustenie nie je automaticky udeľovanou odmenou za relatívne dobré správanie vo výkone trestu bez ohľadu na účel trestu. Tieto skutočnosti odôvodňujú podmienene prepustenie len vtedy, keď so zreteľom na ne, ale aj so zreteľom na ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnená nádej, že odsúdený bude viesť aj na slobode riadny život a nie je tu pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Vzhľadom na uvedené je toho názoru, že u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, a preto pre jeho podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie sú splnené zákonné predpoklady. Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby Krajský súd Trenčín, napadnuté uznesenie Okresného súdu v Trenčíne spisová značka 1 Pp/67/2020 zo dňa 20.05.2020 zrušil a podľa §

194 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku zamietol žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

K písomným dôvodom sťažnosti prokurátora sa odsúdený písomne vyjadril prostredníctvom svojho obhajcu. Vo svojom vyjadrení uviedol, že prokurátor okresnej prokuratúry sa odvoláva na stanovisko ÚVTOS Dubnica nad Váhom a toto považuje za rozhodujúce v jeho sťažnosti, v ktorej navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a zamietol žiadosť odsúdeného. S týmto návrhom sa nedá súhlasiť. Ako je zrejmé z rozhodnutia súdu prvého stupňa tento prihladol na okolnosť, že je zabezpečená podmienka budúceho riadneho života odsúdeného a dospel k záveru, že doterajší priebeh výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného v podaní ÚVTOS Dubnica nad Váhom neobsahuje žiadne konkrétne dôvody, na základe ktorých nie je odporučené odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody a ktoré by mali súd viesť k rozhodnutiu o nevyhovení žiadosti odsúdeného. Naopak súd pravého stupňa dospel k presvedčeniu, že odsúdený pri výkone trestu preukázal svoje polepšenie a snahu po náprave. Konštatuje opäť, že odsúdenému súd prvého stupňa uložil probačný dohľad a príkaz zamestnať sa, resp. preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie počas skúšobnej doby. Je samozrejmé, že po ukončení skúšobnej doby bude súd rozhodovať o tom, či sa odsúdený počas skúšobnej doby osvedčil a preto si dovoľí poukázať na právnu vetu z Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. 06. 2015 pod č.k.: 5 Tdo 30/2015. „Otázkou splnenia podmienok pre rozhodnutie súdu o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe s uloženým probačným dohľadom podľa § 52 ods. 1 Tr. zák. nemožno zužovať len na skúmanie riadneho života odsúdeného počas skúšobnej doby a splnenie súdom uložených obmedzení a povinností (§ 51 ods. 3, (ods. 4 Tr. zák.), nakoľko by sa strácal rozdiel medzi podmiennečným odkladom výkonu trestu odňatia slobody podľa § 49 Tr. zák. a podmiennečným odkladom výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom podľa (§ 51 Tr. zák. Dodržiavanie podmienok probačného dohľadu je nevyhnutným predpokladom pre rozhodnutie o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe. Závažné porušenie podmienok probačného dohľadu, prípadne sústavné menej závažné porušovanie podmienok probačného dohľadu zo strany odsúdeného, je naopak dôvodom na rozhodnutie o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe.“ S poukazom na posledne uvedené zastáva názor, že len sám odsúdený má vo svojej „moci“ preukázať súdu, že podmienky mu uložené splní v skúšobnej dobe, že viedol riadny spôsob života a následne nebude musieť zbytok trestu absolvovať v niektorom z ústavou pre výkon odňatia slobody. Navrhol preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil a sťažnosť prokurátora okresnej prokuratúry zamietol.

Ku písomnému vyjadreniu odsúdeného k sťažnosti prokurátora sa prokurátor následne už písomne bližšie nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na podklade sťažnosti prokurátora, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 12. júna 2020, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17. júna 2020 podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku prokurátor v dôvodoch jeho sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

Krajský súd zistil, že okresný súd správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť za prítomnosti svojho obhajcu vyjadriť sa pred súdom k svojej žiadosti ako aj k vykonaným dôkazom. Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti o podmiennečné prepustenie a požiadal, aby bolo jeho žiadosti vyhovené.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd. Na druhej strane zákonodarca dobrodením,

zakotveným v ustanoveniach o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, zakotvil možnosť podmienenečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmienenečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu.

Na základe preskúmania výrokov samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou prokurátora, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrhu odsúdeného o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, na obsah ktorého týmto v podrobnostiach poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, podľa ktorých záverov u odsúdeného sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmienenečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Okresný súd správne poukázal na to, že uvedené ustanovenie podmieňuje podmienenečné prepustenie odsúdeného splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu.

Pokiaľ ide o splnenie ďalších dvoch materiálnych podmienok pre podmienenečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi okresného súdu. Pokiaľ ide o druhú (materiálnu) podmienku krajský súd len zdôrazňuje, že z obsahu hodnotenia ústavu na odsúdeného vyplýva, že výkon trestu odňatia slobody pôsobil a pôsobí na odsúdeného pozitívne.

K tretej (materiálnej) podmienke (splnenie tejto podmienky namieta v sťažnosti prokurátor), že sa môže od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy, krajský súd uvádza, že okresný súd aj túto vyhodnotil správne, hoci v prípade odsúdeného riziko sociálneho zlyhania bolo ústavom ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyhodnotené ako vysoké, no okresný súd správne dospel k záveru, že toto riziko nebolo opodstatnené vyhodnotené, nakoľko odsúdený je celkovo ústavom hodnotený kladne, vo výkone trestu je pracovne zaradený, má vytvorené riadne návyky a vytvoril si podmienky pre zabezpečenie zamestnania v prípade podmienenečného prepustenia. Vo výkone trestu nebol disciplinárne odmenený, ale ani disciplinárne potrestaný. Resocializačná prognóza sa tak javí preto v tomto smere ako priaznivá. V rámci stanoveného programu zaobchádzania, tak tento plní v častiach aktivity vo voľnom čase, zaraďovanie do práce a vzťahy s vonkajším prostredím. Čiastočne plní časť edukácie z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti, ktorú externalizuje a nízkej úrovne právneho vedomia. Vzťah s blízkymi sa javí u neho ako pozitívny. Pokiaľ ide o čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, tak okresný súd správne zhodnotil, že odsúdený sa k trestnej činnosti v celom rozsahu priznal a túto úprimne oľutoval, pričom v tomto smere sa prejavil aj na verejnom zasadnutí okresného súdu. Pokiaľ ide o nízku úroveň právneho vedomia, okresný súd rovnako správne skonštatoval, že od osoby, ktorá absolvuje špeciálnu školu nemožno očakávať rovnakú úroveň právneho vedomia, ako od osoby, ktorá absolvovala stredoškolské, respektíve vysokoškolské vzdelanie.

S poukazom na uvedené sa preto krajský súd nemohol stotožniť s názorom prokurátora uvedených v dôvodoch jeho sťažnosti, podľa ktorého okresný súd nedostatočne zoberal do úvahy fakt, že u

menovaného je riziko sociálneho zlyhania vysoké, pričom rizikovými faktormi sú u neho najmä opakovaná trestná činnosť, nízke vzdelanie a finančné problémy. Pokiaľ ide o vytýkanú recidívu, tak okresný súd správne poukázal na skutočnosť, že prvé odsúdenie má zahľadené a pre porušenie podmienky súdom v zahraničí ku dňu rozhodovania okresným súdom aktuálne vykonával trest.

Z hľadiska posúdenia, či odsúdený v danom prípade plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, krajský súd v súlade s názorom okresného súdu konštatuje, že z obsahu spisového materiálu nezistil skutočnosti brániace vyvodiť odôvodnený záver o riadnom plnení povinností a o riadnom správaní sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené, a na to, že odsúdený je po prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, trest vykonáva v režime minimálneho stupňa stráženia, v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. podľa názoru krajského súdu niet dôvodu k vyvodeniu záveru, že toto konanie odsúdeného je len prejavom prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody a nie prejavom skutočného polepšenia. V súvislosti s možným očakávaním vedenia riadneho života krajský súd poukazuje na to, že z hodnotenia odsúdeného nevyplývajú žiadne poznatky o problémovom správaní sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, hoci ústav v závere svojho hodnotenia neodporučil odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. S poukazom však na vyššie uvedené ani podľa názoru krajského súdu z obsahu spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by boli kontradiktórne s rozumným záverom v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. o možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd súčasne dospel k záveru, že okresný súd taktiež správne určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov s probačným dohľadom nad jeho správaním na dobu 12 mesiacov a rovnako správne mu uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.